

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

KLASA: UP/I-351-03/17-02/81
URBROJ: 517-03-1-1-18-23
Zagreb, 4. listopada 2018.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, za procjenu utjecaja na okoliš građevina za intenzivni uzgoj peradi ukupnog kapaciteta 60 000 purana u jednom proizvodnom ciklusu na k.č. 184 k.o. Trnjani, Općina Garčin, Brodsko-posavska županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – građevine za intenzivni uzgoj peradi ukupnog kapaciteta 60 000 purana u jednom proizvodnom ciklusu na k.č. 184 k.o. Trnjani, Općina Garčin, Brodsko-posavska županija, nositelja zahvata Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u listopadu 2017. godine, a dopunio u ožujku i srpnju 2018. godine ovlaštenik ECOMISSION d.o.o. iz Varaždina – prihvatljiv je za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

Opća mjera

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode

- A.1.2. Interventno servisiranje mehanizacije obavljati na način da se spriječi istjecanje ulja u okoliš.
- A.1.3. Na lokaciji osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju izlivanja opasnih tvari.
- A.1.4. Za slučaj da oborinska voda u vrijeme izgradnje građevina šteti susjednoj parceli, ugraditi drenažne cijevi te vodu odvesti u melioracijski kanal.

Zrak

- A.1.5. Koristiti samo tehnički ispravna vozila proizvedena, opremljena, rabljena i održavana na način da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisija.
- A.1.6. U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja, manipulativne površine prskati vodom.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.1.7. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.

Otpad

- A.1.8. Unaprijed odrediti odgovarajući prostor za odvojeno sakupljanje i privremeno skladištenje nastalog otpada.
- A.1.9. Skladište otpada opremiti prirodnom ventilacijom, a podna površina mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA

- A.1.10. Pri izgradnji zahvata na k.č.br. 184 k.o. Trnjani, lokaciji na kojoj se nalazi arheološki lokalitet Trnjani - Prahunje, provoditi arheološki nadzor u prisustvu arheologa na terenu.
- A.1.11. Ukoliko se prilikom izgradnje naiđe ili se pretpostavlja da se naišlo na arheološki ili povijesni nalaz, radove odmah obustaviti i o nalazu izvijestiti nadležni konzervatorski odjel.

INFORMIRANJE JAVNOSTI

- A.1.12. Tijekom izgradnje i korištenja zahvata, po iskazanoj potrebi, različitim sredstvima informiranja zainteresiranu javnost obavijestiti o radovima i djelovanju nositelja zahvata u odnosu na zaštitu okoliša.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJI

- A.1.13. U slučaju nekontroliranih ispuštanja naftnih derivata, tehničkih ulja i masti iz strojeva i vozila, osigurati sredstva za upijanje naftnih derivata (čišćenje suhim postupkom).
- A.1.14. Onečišćeni dio tla ukloniti te na propisan način odvojeno skladištiti do predaje ovlaštenoj osobi.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode

- A.2.1. Interventno servisiranje mehanizacije obavljati na način da se spriječi istjecanje ulja u okoliš.
- A.2.2. Na lokaciji osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju izlivanja opasnih tvari.
- A.2.3. Sklopiti ugovor o preuzimanju krutog stajskog gnoja s postrojenjem za preradu istog (bioplinsko postrojenje, kogeneracijsko postrojenje i slično) ili s posjednicima poljoprivrednih površina za ukupnu površinu 600 ha, što zadovoljava aplikaciju 170 kg N/ha, te u istima navesti popis i veličinu katastarskih čestica na kojima će se kruti stajski gnoj aplicirati.

- A.2.4. Sanitarne otpadne vode ispuštati u vodonepropusnu sabirnu jamu te njen sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.
- A.2.5. Tehnološke otpadne vode iz dezbarijera ispuštati u vodonepropusnu sabirnu jamu te njen sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.
- A.2.6. Tehnološke otpadne vode od pranja peradarnika ispuštati u vodonepropusne sabirne jame te njihov sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.
- A.2.7. Čiste oborinske vode s krovova ispuštati po površini vlastitog terena.
- A.2.8. Potencijalno onečišćene oborinske vode s manipulativnih površina pročititi na separatoru ulja i masti te nakon revizijskog okna ispuštati u melioracijski kanal.
- A.2.9. Sve objekte odvodnje i obrade otpadnih voda izvesti vodonepropusno, a prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost istih.
- A.2.10. Koristiti sredstva za dezinfekciju koja su registrirana u Republici Hrvatskoj.
- A.2.11. Izraditi Pravilnik o radu i održavanju odvodnje otpadnih voda i postupati u skladu s istim.
- A.2.12. Izraditi Operativni plan interventnih mjera u slučaju iznenadnog onečišćenja voda te u slučaju iznenadnog onečišćenja voda postupiti prema istom.

Zrak

- A.2.13. Redovito održavati i tehnički kontrolirati uređaje i strojeve koji bi mogli utjecati na kvalitetu zraka.
- A.2.14. U roku od 15 dana od uključivanja uređaja ili opreme koja sadrži 3 kg ili više kontrolirane tvari ili fluoriranih stakleničkih plinova, prijaviti uključivanje Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na PNOS obrascu.
- A.2.15. Servisiranje i provjeru propuštanja opreme koja sadrži kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove ugovoriti s ovlaštenim serviserom.
- A.2.16. Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.
- A.2.17. U slučaju pritužbi građana na pojavu neugodnih mirisa provesti mjerenja emisija amonijaka u zrak iz peradarnika.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.2.18. Nakon puštanja farme u pogon, provesti mjerenja buke na referentnoj točki (najbližem stambenom objektu u naselju Trnjani). U slučaju izmjerenih povećanih razina buke uslijed rada farme poduzeti mjere smanjenja na izvoru buke te nakon toga ponoviti mjerenje.

Otpad

- A.2.19. Sve vrste neopasnog otpada odvojeno skupljati i skladištiti na lokaciji nastanka do predaje ovlaštenoj osobi.
- A.2.20. Otpad skladištiti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada, označenim čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada.

UGINULE ŽIVOTINJE I NUSPROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA

- A.2.21. Uginule životinje pohranjivati u odgovarajući spremnik, to jest unutar rashladne komore za odlaganje uginulih životinja, do predaje ovlaštenoj osobi.

POLJOPRIVREDA

A.2.22. U visini peradarnika izgraditi fizičku prepreku za sprječavanje raspršivanja perja i prašine na okolno područje te ugraditi filtere za perje i prašinu na zabatne ventilatore u skladu s najnovijim tehnološkim rješenjima.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJI

A.2.23. U slučaju masovnog uginuća purana zbog pojave bolesti, postupati prema mjerama nadležnog veterinarskog inspektora i na taj način spriječiti mogući štetan utjecaj na zdravlje ljudi ili djelovanje na okoliš. U slučaju pojave bolesti na farmi ispitati zaraženi gnoj te postupiti sukladno nalazu i prijedlogu načina dezinfekcije od strane veterinarske službe.

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

A.3.1. Izraditi Plan zatvaranja i razgradnje postrojenja, u kojem će se propisati mjere za neškodljivo uklanjanje postrojenja.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Vode

- B.1. Ispitivati vodonepropusnost unutarnjeg sustava odvodnje u vremenskom razdoblju sukladno posebnim propisima.
- B.2. Voditi evidenciju svake pošiljke stajskog gnoja s podacima o količini, vremenu preuzimanja, pravnoj osobi koja je temeljem ugovora preuzela pošiljku i ostalim potrebnim podacima o zbrinjavanju stajskog gnoja.
- B.3. Voditi očevidnike o vremenu pražnjenja sabirnih jama i količini odvezenog sadržaja.

Zrak

- B.4. Za uređaje ili opremu koja sadrži 3 kg ili više kontrolirane tvari ili fluoriranih stakleničkih plinova voditi servisnu karticu na obrascima SK 1 i SK 2.
- B.5. Provjeru propuštanja rashladne opreme koja sadrži kontrolirane tvari ili fluorirane stakleničke plinove obavljati u propisanim rokovima.
- B.6. Zapisnik ovlaštenog serviseru o provjeri propuštanja opreme koja sadrži kontrolirane tvari ili fluorirane stakleničke plinove čuvati u propisanim rokovima.
- B.7. U suradnji s ovlaštenim serviserom, voditi evidenciju i čuvati te prijavljivati podatke Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisanim obrascima sukladno posebnom propisu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima.

Otpad

- B.8. Voditi očevidnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO) te iste čuvati 5 godina. Podatke iz Očevidnika o nastanku i tijeku otpada dostavljati jednom godišnje Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu sukladno posebnom propisu koji uređuje registar onečišćavanja okoliša.

II. Nositelj zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.

- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, je obvezan dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**
- VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
- Prilog 1. Situacijski prikaz planiranog stanja, M 1:500
 - Prilog 2. Pregledna karta lokacije planiranog zahvata, M 1:25 000

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (dalje u tekstu: Ministarstvo) 6. listopada 2017. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš građevina za intenzivni uzgoj peradi ukupnog kapaciteta 60 000 purana u jednom proizvodnom ciklusu na k.č. 184, k.o. Trnjani, Općina Garčin, Brodsko-posavska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje Brodsko-posavske županije (KLASA: 350-05/17-01/07; URBROJ: 2178/1-15-17-2 od 24. kolovoza 2017. godine) te Mišljenje (KLASA: 350-05/17-01/14; URBROJ: 2178/1-1517-2 od 8. studenoga 2017. godine) o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom.
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/17-60/144; URBROJ: 517-07-1-1-2-17-4 od 27. rujna 2017. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik ECOMISSION d.o.o. iz Varaždina, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/43; URBROJ: 517-06-2-1-2-15-3 od 18. svibnja 2015. godine). Studija je izrađena u listopadu 2017. godine, a dopunjena u ožujku i srpnju 2018. godine. Voditeljica izrade Studije je Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 5. prosinca 2017. godine **Informacija o zahtjevu** (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-4 od 1. prosinca 2017. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša 12. prosinca 2017. godine (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-6).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 18. siječnja 2018. godine u Slavonskom Brodu, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i u bitnom stručno utemeljena, te predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 16. ožujka 2018. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-18-14), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-18-15 od 16. ožujka 2018. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 12. travnja do 11. svibnja 2018. godine u službenim prostorijama Općine Garčin, Kralja Tomislava 92, Garčin. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Večernji list“ te na internetskim stranicama i oglasnim pločama Brodsko-posavske županije i Općine Garčin. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 27. travnja 2018. godine u službenim prostorijama Općine Garčin, Kralja Tomislava 92, Garčin. Prema izvješću Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-03/18-01/06; URBROJ: 2178/1-03-18-10 od 21. svibnja 2018. godine), tijekom javnog uvida u knjigu primjedaba izloženu uz Studiju upisane su primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti dok je na adresu Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije pristiglo očitovanje Muzeja Brodskog Posavlja, pisane primjedbe OPG Velikanović Stipo i zaključak iznesenih stavova te pisana primjedba gospodina Mladena Vitasa. Primjedbe su se u bitnom odnosile na: utjecaj neugodnog mirisa i prašine na zdravlje, neusklađenost zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom, pronađen arheološki materijal i arheološki lokalitet na lokaciji zahvata, stručnu utemeljenost studije, utjecaj farme na okolne trajne nasade, nerelevantnost meteoroloških podataka i kvalitetu zraka šireg područja lokacije zahvata, utjecaj na vodna tijela, negativan utjecaj na cikloturizam, degradaciju poljoprivrednog zemljišta, smanjenje broja radnika te oštećenja i onečišćenja susjednih parcela.

Povjerenstvo je na **drugoj sjednici** održanoj 13. srpnja 2018. godine u Zagrebu u skladu s odredbama članka 14. stavka 2. Uredbe razmotrilo odgovore na primjedbe s javne rasprave, a koje je pripremio nositelj zahvata. Odgovori na primjedbe s javne rasprave, koje je Povjerenstvo nakon predmetne rasprave prihvatilo, u bitnom su sljedeći:

- Primjedbe vezane za utjecaj neugodnog mirisa i prašine na zdravlje su dijelom prihvaćene. Imajući u vidu mogućnost utjecaja prašine i perja na kvalitetu zraka uz samu lokaciju farme, nositelj zahvata će za sprečavanje prolaska prašine i perja kroz zabatne ventilatore postaviti zaštitu i filter za perje i prašinu te će u visini peradarnika izgraditi fizički zapreku za sprječavanje raspršivanja perja i prašine na okolno područje što je i propisano kao mjera zaštite poljoprivrede pod točkom A.2.22. izreke ovog Rješenja. Kako bi se spriječilo širenje prašine koristit će se zatvoreni spremnici (silosi) sa zatvorenim transportom hrane

u proizvodne objekte što je također propisano mjerom zaštite zraka tijekom korištenja zahvata pod točkom A.2.16 izreke Rješenja. U poglavlju 4.1.5. Utjecaj na zrak Studije navedeno je da će se za smanjenje emisija amonijaka iz nastambi za purane koristiti umjetna ventilacija s nepropusnim sustavom za napajanje, to jest sustavom pitke vode čija konstrukcija i rad sprječavaju curenje i izlijevanje vode po stelji. Podna izolacija sprječavat će kondenzaciju vode u stelji, a konstrukcija i rad sustava za napajanje sprječavat će izlijevanje vode po stelji. Umjetna ventilacija će u svim dijelovima peradarnika osigurati optimalnu izmjenu zraka s obzirom na starost purana, vanjske uvjete i uvjete u peradarniku, čime će se osigurati djelomično sušenje gnoja zahvaljujući strujanju zraka u peradarniku. Sušenje gnoja spriječit će povećano nastajanje i emisiju amonijaka u zrak. Za sprečavanje nastanka amonijaka, u peradarnicima će se koristiti sredstva za sprječavanje nastanka amonijaka. Mjerom zaštite zraka tijekom korištenja zahvata pod točkom A.2.17. izreke ovog Rješenja propisano je mjerenje emisija amonijaka u zrak iz peradarnika u slučaju pritužbi građana na pojavu neugodnih mirisa. Antibiotici i lijekovi za životinje u slučaju potrebe liječenja dozirat će se u vodu za pojenje životinja pomoću medikatora za lijekove kako je navedeno u podnaslovu „Pojenje životinja“ poglavlja 1.2. Opis glavnih obilježja tehnološkog procesa Studije. Antibiotici se neće dozirati u hranu niti će postojati mogućnost dolaska antibiotika u zrak čak ni unutar peradarnika. U poglavlju 1.2. Studije navedeno je da će nositelj zahvata kruti stajski gnoj odmah po završetku tova utovarivati u prikladna vozila – kamione s prikolicama, te izvoziti van farme. Nositelj zahvata ima sklopljen Ugovor o izgnojavanju s tvrtkom Slašćak d.o.o. koja će gnoj odvoziti na bioplinsko postrojenje što je navedeno u poglavlju 1.4. Popis i vrsta tvari koji ostaju nakon tehnološkog procesa i emisija u okoliš Studije. U podnaslovu „Čišćenje i izgnojavanje“ poglavlja 1.2. Studije navedeno je da se na predmetnoj lokaciji zahvata stajski gnoj neće skladištiti, neće biti potrebno izgraditi spremnik za privremeno skladištenje gnoja te se ne očekuje da će zrak biti zagađen izmetom.

- Primjedbe o neusklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom nisu prihvaćene. Zahvat izgradnje farme za intenzivni uzgoj purana u naselju Trnjani, kapaciteta 60 000 komada u proizvodnom ciklusu, planiran je Prostornim planom uređenja Općine Garčin („Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije“, broj 04/01, 19/07, 06/11 i 20/15) unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja sa gospodarskom namjenom (oznaka F – farme). U dodatnom mišljenju Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje Brodsko-posavske županije (KLASA: 350-05/17-01/14, URBROJ: 2178/1-15-17-2 od 8. studenoga 2017. godine) navedeno je da se prema Prostornom planu uređenja Općine Garčin, lokacija planirane farme Trnjani nalazi unutar granica građevinskog područja, u izdvojenom građevinskom području izvan naselja u zoni F – farme, gdje se prema istom planu farme kao gospodarske djelatnosti planiraju i smještaju. Izdvojeni dio građevinskog područja je odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicionalnih, prostornih i funkcionalnih utjecaja. U područjima farme, provedbenim odredbama prostornog plana nisu određeni parametri kapaciteta farme, udaljenosti od ostalog građevinskog područja i slično. Odredbe iz Prostornog Plana uređenja Općine Garčin vezane za udaljenosti gospodarskih građevina za intenzivnu stočarsku proizvodnju od naselja su smjernice za građenje izvan građevinskog područja, to jest za područje u kojem se ne planira izgradnja predmetne farme. Slijedom navedenog, zaključuje se da je planirani zahvat u skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom.
- Primjedba o pronađenom arheološkom materijalu i arheološkom lokalitetu na lokaciji zahvata je prihvaćena te je u skladu s njom doručena Studija. S obzirom na to da je prema

očitovanju Muzeja Brodskog Posavlja na lokaciji zahvata pronađen pokretni arheološki materijal te je utvrđeno postojanje arheološkog lokaliteta Trnjani – Prahunje, Studija je dopunjena. Također, točkama A.1.10. i A.1.1.11. izreke ovog Rješenja propisane su mjere zaštite kulturno-povijesne baštine tijekom pripreme i građenja zahvata.

- Studija je izrađena u skladu s Prilogom IV. Uredbe te sadrži sva poglavlja propisana u navedenom prilogu Uredbe, a izradio ju je ovlaštenik ECOMISSION d.o.o. iz Varaždina, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/43; URBROJ: 517-06-2-1-2-15-3 od 18. svibnja 2015. godine). Voditeljica izrade Studije je Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn., a u izradi su sudjelovali i drugi stručnjaci - zaposlenici ovlaštenika te vanjski suradnici. Sukladno Zaključku Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-18-13) od 26. siječnja 2018. godine na održanoj prvoj sjednici 18. siječnja 2018. godine savjetodavno stručno povjerenstvo je utvrdilo da je studija cjelovita i u bitnom stručno utemeljena te je zatraženo da se ista dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva iz Zapisnika s prve sjednice (KLASA: UP/I-351-03/17-02/81; URBROJ: 517-06-2-1-2-18-12 od 18. siječnja 2018.). Ovlaštenik je studiju doradio u roku od 30 dana od primitka Zaključka sukladno primjedbama iz Zapisnika.
- Primjedbe o utjecaju farme na okolne trajne nasade nisu prihvaćene. Kakvoću plodova definiraju senzorna svojstva (izgled, tekstura, okus i aroma), nutritivna vrijednost, kemijski sastav, mehanička svojstva, funkcionalna svojstva te nedostaci (Abbott, 1999.). Prema Westwood (1993.), glavni čimbenici koji se odnose na kakvoću su sadržaj šećera i kiselina, boja, čvrstoća, tekstura, sočnost, okus, nutritivna vrijednost, odsutnost bolesti, poremećaja ili insekata, te opći izgled. Corollaro i sur. (2013.) ističu kako su više od drugih svojstava, senzorna svojstva voća i povrća koja se uglavnom odnose na teksturu, najvažniji pokretači preferencije potrošača. Carrillo-Rodriguez i sur. (2013.) su u provedenom istraživanju o preferencijama potrošača po pitanju kakvoće plodova jabuka, došli do zaključka da je potrošačima vezano za izgled plodova bitna veličina i boja, dok su im slatkoća i hrskavost bitne kada je u pitanju okus plodova. Dražeta (2002.) također ističe da izgled kožice i veličina ploda snažno utječu na preferencije potrošača. Na kakvoću plodova koji se koriste u svježem stanju utječu: klima, rok berbe i način čuvanja; a osim toga utječe i način rukovanja i prijevoza na tržište, postupanje s plodovima u maloprodaji i postupanje potrošača s plodovima. (Westwood, 1993.). Nema znanstvenih dokaza o tome da je jabuka voće koje najjače poprira strane mirise. U uvjetima lošeg skladištenja, njena kvaliteta, kao i kvaliteta svog voća, bit će upitna. Nadalje, navedena udaljenost od 8 m je udaljenost od granice čestice na kojoj se nalazi voćnjak sa zapadne strane lokacije zahvata do zapadne granice k.č 184 k.o. Trnjani. Prvi objekt planirane farme nalazi se na većoj udaljenosti od 8 metara, točnije na udaljenosti oko 28 m istočno od granice čestice na kojoj je voćnjak. Nasad višanja površine 3 ha nalazi se na udaljenosti 10 m sjeverno od prvog objekta planirane farme, a nasad ekoloških oraha na udaljenosti 200 m sa istočne strane farme. Nema ni znanstvenih dokaza da višnje i orasi poprimaju strane mirise.
- Primjedba o nerelevantnosti meteoroloških podataka i kvaliteti zraka nije prihvaćena. U poglavlju 3.7. Klimatološke značajke i kvaliteta zraka Studije uzeti su podaci s najbliže meteorološke postaje Slavonski Brod. Za područje lokacije zahvata nije rađena meteorološka studija te se na području lokacije zahvata nisu provodila mjerenja mikroklimatskih uvjeta. Što se tiče kvalitete zraka, u poglavlju 3.7. Studije su navedeni podaci za kvalitetu zraka na području mjerne postaje Slavonski Brod-1 prema Godišnjem izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2015. godinu. U

podnaslovu „Kvaliteta zraka“ poglavlja 3.7. Studije navedeno je da je prema Godišnjem izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2016. godinu kvaliteta zraka na mjernoj postaji Slavonski Brod – 1 jednaka kao i u 2015. godini te je zrak bio I. kategorije s obzirom na SO₂, NO₂, O₃, benzen te veći dio PM₁₀, a II. kategorije s obzirom na H₂S, PM_{2,5} i dio PM₁₀.

- Primjedba o utjecaju na vodna tijela nije prihvaćena. U poglavlju 4.1.3. Utjecaj na vode Studije navedeno je da će se planiranim zahvatom sanitarne i tehnološke otpadne vode odvoditi internom vodonepropusnom kanalizacijom u vodonepropusne sabirne jame, potencijalno onečišćene oborinske vode s manipulativnih površina će se prije ispuštanja u melioracijski kanal pročišćavati na separatoru ulja i masti te će se gnoj s predmetne farme za tov purana nakon izgnojavanja direktno prodavati tvrtki Slaščak d.o.o. s kojom nositelj zahvata ima sklopljen ugovor o izgnojavanju, a koja će gnoj odvoziti na bioplinsko postrojenje te je procijenjeno je da neće biti utjecaja farme na stanje vodnih tijela.
- Primjedba o negativnom utjecaju zahvata na cikloturizam nije prihvaćena. Biciklistička staza Gajna je duljine 20 km i vodi od Slavonskog Broda do prirodnog rezervata Gajna kod sela Oprisavci i Poljanci. Trasa biciklističke staze obilazi farmu u radijusu većem od kilometar te je ocjenjeno da farma neće imati utjecaj na korištenje biciklističke staze.
- Primjedba o degradaciji poljoprivrednog zemljišta nije prihvaćena. Sama lokacija zahvata predstavlja poljoprivrednu površinu koja je već djelomično zapuštena i uz rubne dijelove obrasla niskim raslinjem i grmljem. Kada se farma ne bi izgradila na predmetnom području, lokacija zahvata bila bi i nadalje prepuštena prirodnoj sukcesiji. Također, lokacija zahvata je u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom.
- Primjedba o smanjenju broja radnika nije prihvaćena. Kako je navedeno u poglavlju 4.3.4. Studije, izgradnjom farme će doći do zapošljavanja radnika na predmetnoj farmi te indirektnog zapošljavanja kooperanata koji će na određene načine sudjelovati u poslovanju farme, što doprinosi gospodarskom rastu.
- Primjedba o oštećenju i onečišćenju susjednih parcela nije prihvaćena. Radovi će se izvoditi bez korištenja odnosno ulaska na susjednu parcelu, ako vlasnik susjedne parcele to zahtjeva. Oborinska voda s krova se odvodi sustavom batuda na predmetnu parcelu, te se dalje procjeđuje kroz zemlju u podzemne vode, te ne bi trebala prelaziti na susjednu parcelu. U slučaju da oborinska voda u vrijeme izgradnje građevine bude činila štetu na susjednu parcelu, investitor se obvezuje ugraditi drenažne cijevi te vodu odvesti u melioracijsku kanal. U građevini P6 nema ograde, kao niti prekida ograde, nego se svi peradarnici izvode kao potpuno zatvoreni sistem zidane građevine s pokrovom od sendvič panela, te ne postoji mogućnost izlaza tovljenika van peradarnika. U slučaju onečišćenja ili bilo kakve štete na susjedne parcele odgovara nositelj zahvata te se isti obvezuje u najkraćem mogućem roku sanirati štetu. Predmetna farma neće imati utjecaja na 200 m udaljenu parcelu na k.č. 194 k.o. Trnjani sa predekološkim (P3) uzgojem oraha.

Povjerenstvo je, nakon usvajanja odgovora na primjedbe zaprimljene tijekom javne rasprave, u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša. Član Povjerenstva koji je glasovao protiv utvrđenog prijedloga Mišljenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš na sjednici Povjerenstva, pisano izdvojeno mišljenje dostavio je Ministarstvu 8. kolovoza 2018. godine, no isto ne sadrži jasne razloge koji upućuju na to da je Općina Garčin protiv realizacije planiranog zahvata.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Nositelj zahvata Vindon d.o.o., Lučka ulica 4, Slavonski Brod, planira izgradnju građevina za intenzivni uzgoj peradi kapaciteta 60 000 purana u proizvodnom ciklusu, farme za tov purana u Trnjanima, na k.č. 184 k.o. Trnjani, na administrativno-teritorijalnom području Općine Garčin u Brodsko-posavskoj županiji.*

Na lokaciji predmetnog zahvata izgradit će se šest peradarnika za intenzivni uzgoj purana, svaki kapaciteta 10 000 komada, u kojima će se provoditi uzgoj i tov purana te pripadajući pomoćni objekti: 12 silosa, objekt za radnike, temelj za agregat i glavni razvodni ormar, hladnjača za uginulu perad, četiri sabirne jame za tehnološke otpadne vode, sabirna jama za sanitarne otpadne vode i sabirna jama za vode iz dezbarijere, parkiralište, kolne i pješačke dezbarijere, manipulativne površine, ograda te ulazni i izlazni pristup farmi.

Na lokaciji zahvata će se odvijati tehnološki proces prihvaćanja jednodnevnih purića, njihov uzgoj i tov do mase 9,5 kg za purice i 19,5 kg za purane, u trajanju od 15 do 22 tjedna. Godišnje će se na farmi ostvariti dva turnusa. Proizvodnja će započeti dostavom jednodnevnih purića, čiji tov će trajati približno pet mjeseci, nakon čega će se jato otpremi na klanje. Stelja će se dopremiti u prethodno očišćene, dezinficirane i zagrijane peradarnike neposredno prije početka tova.

Farma za tov purana će se priključiti na javnu vodoopskrbnu mrežu. Purani će se hraniti iz posebnih plitica i pojiti vodom iz pojilica. U početku tova purani će se hraniti i pojiti prema volji, a nakon desetak dana će započeti privikavanje na automatski način hranjenja i pojenja koji će se podešavati prema uzrastu. Za hranjenje u peradarniku predviđen je sustav (spirala) s hranilicama. Sustav pojenja purana (nipple drinker) sastojat će se od cijevi sa niplama, priključka vode, medikatora za doziranje lijekova i cijevi za dotok vode.

Rasvjetom će se u objektu osigurati pravilan intenzitet svjetla te simuliranje danjeg svjetla. Ventilacija u peradarnicima bit će kontrolirana preko klima računala na koji će biti spojeni senzori temperature i vlage u peradarniku koji će dati podatke o mikroklimi u objektu prema kojima će računal uredovati ventilaciju i grijanje. Ventilacijski sustav radit će kontinuirano, a sustav ventilacije će se sastojati od računala, ukupno 130 zračnih ulaza (inleta) u proizvodnom prostoru za mužjake ili 102 inleta u proizvodnom prostoru za ženke ravnomjerno raspoređenih na obje uzdužne strane zida peradarnika te 16 zidnih i 11 krovnih ventilatora.

Grijanje će biti plinsko. Na lokaciji će se izvesti priključak na zemni plin. Zagrijavanje objekata obavljat će se sustavom infracrvenih grijalica snage 7,5 kW. U proizvodnom prostoru za mužjake ugradit će se ukupno 34 komada grijalica postavljenih u dva reda, u proizvodnom prostoru za ženke ukupno 26 komada grijalica postavljenih u dva reda, a u predprostoru jedna grijalica. Ukupno po jednom peradarniku ugradit će se 61 grijalica.

Nakon završetka tova i odvoza purana na klanje, uslijedit će čišćenje peradarnika – izgnojavanje. Prvi korak će biti čišćenje grubih i krupnijih dijelova stelje. Zatim će uslijediti čišćenje peradarnika kojim će se ukloniti sitnije nečistoće s poda i zida peradarnika. Sva prikupljena prašina će se oprati s vodom pod pritiskom (visokotlačni kompresor). Zbog racionalnijeg korištenja vode, u peradarnicima će se dezinfekcijsko sredstvo raspršiti po objektu u obliku maglice posebnim visokotlačnim strojevima. Prilikom postupka čišćenja i pranja objekata nastajat će tehnološke otpadne vode za čije zbrinjavanje će se izgraditi četiri sabirne jame koje će prema potrebi prazniti ovlaštena osoba. Nositelj zahvata će kruti stajski gnoj odmah po završetku tova utovarivati u prikladna vozila – kamione s prikolicama, te izvoziti van farme na bioplinsko postrojenje. Vodit će se evidencija o količinama prodanog gnoja te će se jednom godišnje provoditi analiza kakvoće proizvedenog gnoja. Na predmetnoj lokaciji zahvata stajski gnoj se neće skladištiti te neće biti potrebno izgraditi spremnik za privremeno skladištenje gnoja.

Remont farme trajat će do 30 dana. Za vrijeme remonta obaviti će se pregled i po potrebi servis i popravak tehnike i opreme.

Lokacija zahvata se ne nalazi unutar područja ekološke mreže NATURA 2000. Predmetna lokacija se ne nalazi na području zaštićenom temeljem Zakona o zaštiti prirode. Lokacija zahvata se nalazi na stanišnom tipu I21, Mozaici kultiviranih površina, koji se ne nalazi na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova koji zahtijevaju mjere očuvanja.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje se koriste kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). Najčešći uzrok takvih pojava su nepažnja radnika i kvar strojeva. U slučaju nekontroliranog događaja i izlivanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Onečišćenje voda, odnosno utjecaj na podzemne i površinske vode na užoj lokaciji za vrijeme rada farme bit će moguć od sljedećih izvora: sanitarnih otpadnih voda, tehnoloških otpadnih voda od pranja peradarnika i tehnoloških otpadnih voda iz dezbarijera, potencijalno onečišćenih oborinskih voda sa manipulativnih površina, utjecaj ljudskog faktora i elementarnih nepogoda, nastalog krutog stajskog gnoja. Sanitarne otpadne vode koje će nastajati na lokaciji ispuštat će se u vodonepropusnu sabirnu jamu te će ju prazniti i njen sadržaj zbrinjavati ovlaštena osoba. Tehnološke otpadne vode od pranja peradarnika će se odvoditi u vodonepropusne sabirne jame za tehnološke otpadne vode, a tehnološke otpadne vode iz dezbarijera u vodonepropusnu sabirnu jamu za vode iz dezbarijera, a praznit će ih i njihov sadržaj zbrinjavati ovlaštena osoba. Čiste oborinske vode ispuštat će se na zelene površine lokacije zahvata. Potencijalno onečišćene oborinske vode s manipulativnih površina ispuštat će se u melioracijski kanal nakon pročišćavanja na separatoru ulja i masti. Kruti stajski gnoj će se sukladno članku 14. stavku 1. II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 60/17) zbrinuti „zbrinjavanjem stajskog gnoja na druge načine“. Budući da nositelj zahvata ne može osigurati minimalnu poljoprivrednu površinu od 600 ha za propisno zbrinjavanje proizvedenog gnoja, isti će se s lokacije zahvata nakon izgnojavanja direktno prodavati tvrtki s kojom će nositelj zahvata sklopiti ugovor o odvozu stajskog gnoja na dan čišćenja peradarnika i zbrinjavanju istog. Objekti odvodnje i obrade otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost svih sustava odvodnje. Lokacija planiranog zahvata ne nalazi se na vodonosniku i izvan je vodozaštitnog područja te stoga neće imati značajan negativan utjecaj na iste. Lokacija zahvata se ne nalazi na području potencijalnog značajnog rizika od poplava te se procjenjuje da neće biti utjecaja poplava na zahvat. Oko lokacije zahvata nalaze se vodna tijela CSRI0001_005, Sava, CSRI0001_004, Sava, CSRN0025_006, Biđ, CSRN0025_005, Biđ, CSRN0038_001, Zapadni lateralni kanal Biđ Polja, CSRN0087_002, Glogovica, CSRN0193_001, lateralni kanal Krak, CSRN0282_001, Brezina, CSRN0446_001, Cestovni-2, CSRN0457_001, Gardun, CSRN0502_001, Duboki, CSRN0557_001, Rakitovac te podzemno vodno tijelo CSGI_29 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV SAVE. Lokacija predmetnog zahvata pripada vodnom tijelu CSRN0282_001, Brezina, čije je konačno stanje umjereno. Slijedom prethodno navedenih načina zbrinjavanja vode koje će nastajati tijekom rada farme, ne očekuje se pogoršanje postojećeg stanja vodnog tijela. Također se ne očekuje pogoršanje stanja vodnih tijela s kojima je vodno tijelo CSRN0282_001, Brezina, u direktnom kontaktu. Tijekom izgradnje i rada zahvata ne očekuje se negativan utjecaj na kemijsko i količinsko stanje grupiranog podzemnog vodnog tijela.

Posljedica građevinskih radova pri izgradnji objekta za uzgoj peradi može biti pojava emisije prašine uslijed radova na gradilištu. Povećano stvaranje prašine nošene vjetrom može uzrokovati onečišćenje atmosfere šireg područja gradilišta. Povećanje prašine te onečišćenje atmosfere mogu izazvati strojevi i uređaji koji će se koristiti na gradilištu. Intenzitet ovog onečišćenja ovisit će o vremenskim prilikama (jačini vjetera i oborinama). Navedeni utjecaj

fugitivnih emisija prašine nije značajan, kratkotrajan je i lokalnog je karaktera. Povećani promet vozila, kao i rad građevinskih strojeva s pogonom na naftne derivate, može dodatno onečišćavati atmosferu emisijom ispušnih plinova. Motorna vozila i ne-cestovni pokretni strojevi su definirani kao pokretni emisijski izvori. Ovaj je utjecaj kratkotrajan i lokalnog je karaktera. Tijekom korištenja novih objekata na farmi javljat će se pojačani promet osobnih vozila čije će emisije biti povremene i neće imati značajan utjecaj na kvalitetu zraka. Izgradnjom budućih objekata doći će do promjene stanja prometa na lokaciji zahvata, ali ne u toj mjeri koja bi rezultirala negativnim utjecajem na okoliš. Utjecaj peradarske farme na kvalitetu zraka je pojava neugodnih mirisa u zraku. Intenzitet neugodnih mirisa ovisi o uvjetima mikrobiološke razgradnje organske tvari (fermentaciji) i lokalnim meteorološkim uvjetima. Usljed primjene odgovarajuće izvedbe objekata za uzgoj purana i odgovarajućeg vođenja tehnološkog procesa, može se utjecati na smanjenje emisije amonijaka (prehrana prilagođena svakoj proizvodnoj fazi, napajanje „nipple“ sustavom čime se sprječava vlaženje stelje, redovito izgnojavanje). Na području Republike Hrvatske dominantni izvor emisije amonijaka su uzgoj i držanje domaćih životinja te upotreba mineralnih gnojiva u poljoprivredi pa su područja u kojima prevladavaju ove aktivnosti, područja s najvećim emisijama amonijaka. Na prikazu prostorne raspodjele ukupnih emisija NH₃ na području Republike Hrvatske po zonama, lokacija planiranog zahvata nalazi se u zoni HR1. Područje te zone je 2010. godine imalo emisije amonijaka u rasponu 16 500 – 20 000 t NH₃ te se doprinos planirane peradarske farme sa procijenjenih 18,78 t amonijaka godišnje (0,114 – 0,094 %) smatra prihvatljivim. Za smanjenje emisija amonijaka iz nastambi za purane primijenit će se umjetna ventilacija s nepropusnim sustavom za napajanje (u slučaju punog poda s dubokom steljom). U peradarnicima će pod biti prekriven steljom. Podna izolacija sprječavat će kondenzaciju vode u stelji, a konstrukcija i rad sustava za napajanje sprječavat će izlijevanje vode po stelji. Umjetna ventilacija će u svim dijelovima peradarnika osigurati negativan podtlak te sukladno navedenom i ravnomjernu optimalnu izmjenu zraka s obzirom na starost purana, vanjske uvjete i uvjete u peradarniku u svim dijelovima peradarnika, čime će se osigurati djelomično sušenje gnoja zahvaljujući strujanju zraka u peradarniku. Slijedom navedenog, sušenje gnoja uzrokovat će smanjenje emisije amonijaka u zrak. Za sprječavanje povećanja koncentracije amonijaka, u peradarnicima će se koristiti sredstva za sprječavanje nastanka amonijaka. Prilikom rada farme postoji mogućnost utjecaja prašine i perja na kvalitetu zraka neposredno uz lokaciju farme. Za sprječavanje prolaska prašine i perja kroz zabatne ventilatore, nositelj zahvata će postaviti zaštitu i filter za perje i prašinu te će u visini peradarnika izgraditi fizičku prepreku koja će sprječavati raspršivanje perja i prašine na okolno područje, koristeći pritom najnovija tehnološka rješenja. Detaljan opis i specifikacija fizičke prepreke s filterom za sprječavanje širenja prašine i perja će se razraditi u daljnjoj projektnoj dokumentaciji. Osim hladnjače za uginule purane, na lokaciji planirane peradarske farme neće se koristiti uređaji koji sadrže kontrolirane ili zamjenske tvari koje oštećuju ozonski sloj. Servisiranje i popravak rashladnih uređaja povjerit će se ovlaštenoj osobi. Za grijanje objekata koristit će se sustav infracrvenih grijalica, svaka snage 7,5 kW. Navedene grijalice nisu prepoznate kao nepokretni izvor iz kojeg je potrebno pratiti emisije onečišćujućih tvari (snaga manja od 100 kW). Ukupni intenzitet negativnog utjecaja na zrak ocjenjuje se kao srednji utjecaj.

Za analizu utjecaja **klimatskih promjena** na predmetni zahvat koristili su se modeli kojima se analiziraju i procjenjuju osjetljivost, izloženost, ranjivost i rizik klimatskih promjena na zahvat. Kako nije utvrđena visoka ranjivost ni za jedan učinak, odnosno opasnost, nije provedena procjena rizika. Sukladno navedenom, neće biti značajnog utjecaja klimatskih promjena na planirani zahvat farme za tov purana kapaciteta 60 000 komada u proizvodnom ciklusu. Tijekom građevinskih radova koristit će se razna mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljikov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). S obzirom na to

da će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na klimatske promjene tijekom izgradnje biti zanemariv. Doprinos planirane peradarske farme sa procijenjenih oko 26 t amonijaka godišnje (0,125 - 0,151 %) bit će zanemariv te neće značajno utjecati na promjenu klime užeg područja, što se prvenstveno odnosi na povećanje temperature zbog emisija plinova koji uzrokuju učinak staklenika. Slijedom navedenog, smatra se da će utjecaj zahvata na klimatske promjene biti vrlo slab.

Farma za intenzivni uzgoj purana se planira izgraditi na području koje je prema namjeni označeno kao neizgrađeno područje gospodarske namjene (oznaka F – farma), odnosno izgradit će se izvan naseljenog dijela naselja Trnjani. Lokacija zahvata nalazi unutar poljoprivrednih površina te će izgradnjom farme doći do značajnih krajobraznih promjena, no s obzirom na to da će nositelj zahvata na svim slobodnim površinama lokacije zahvata posaditi travu te grmoliko i srednje visoko zelenilo te da će najmanje 20 % parcele biti zauzeto s nasadima, utjecaj na **krajobraz** će se umanjiti. Izgradnja farme za intenzivni uzgoj purana izvest će se takvom arhitekturom, oblikovanjem i materijalima bi maksimalno umanjili utjecaj na postojeći izgled i kvalitetu prostora. Uređenje slobodnih, zelenih, komunikacijskih i manipulativnih površina unutar peradarske farme također je planirano na način da se maksimalno doprinese uređenosti i pozitivnoj vizualnoj percepciji prostora te umajni negativan utjecaj na krajobraz. Analizom vizualno-oblikovnih elemenata u prostoru, procijenjeno je da će ukupni intenzitet negativnog utjecaja na krajobraz biti srednji.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova, u okolišu će se javljati **buka** kao posljedica rada građevinskih strojeva i uređaja te teretnih vozila. Kako se razina buke smanjuje s porastom udaljenosti od izvora, ne očekuje se da će kod prvih stambenih objekata koji se nalaze na udaljenosti 300 m buka biti iznad dopuštenih vrijednosti. Buku povremenog karaktera na lokaciji stvarat će vozila za dopremu, otpremu, vozila djelatnika te poljoprivredna mehanizacija. Buka će varirati ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila i karakteristikama prometnice po kojoj će se vozilo kretati. Prijevoz koji će se odvijati na lokaciji bit će unaprijed planiran, kratkotrajan i povremen. Sva mehanizacija redovito će se tehnički održavati. Također, buka će nastajati od rada opreme (ventilatori) i glasanja životinja na farmi. Ukupni intenzitet negativnog utjecaja buke ocjenjuje se kao slab utjecaj.

Sav opasni **otpad** koji će nastajati na lokaciji zahvata tijekom čišćenja i dezinfekcije neće se skladištiti na lokaciji jer će dezinfekciju provoditi veterinarska služba Vindon d.o.o. te će isti odnositi sa sobom i zbrinuti u skladu s propisima. Otpad koji će nastajati na lokaciji uslijed veterinarskih zahvata neće se skladištiti na lokaciji, već će isti preuzeti i zbrinuti veterinarska služba Vindon d.o.o. sukladno važećim propisima. Ostali neopasni otpad koji će nastajati na lokaciji zahvata će se skladištiti u namjenskim spremnicima do predaje ovlaštenoj osobi. Spremnici će biti izrađeni od materijala otpornih na vrstu otpada koja se u njima skladišti, te će biti propisno označeni (naziv posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada). Za sav nastali otpad na lokaciji vodit će se propisana evidencija te će se isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj. Također, provodit će se godišnja dostava podataka Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu sukladno posebnom propisu koji uređuje registar onečišćavanja okoliša. S obzirom na prethodno opisani način gospodarenja otpadom, pravilnim rukovanjem, pravilnim skladištenjem i odvoženjem otpada u procesu proizvodnje, ne očekuje se utjecaj istoga na okoliš.

Uginule životinje na farmi prikupljat će se i odlagati u dva kontejnera koja će se nalaziti unutar rashladne komore. Uginule životinje otpremat će se s lokacije farme po potrebi putem ovlaštene osobe. S obzirom na navedeno, ne očekuje se negativan utjecaj od postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla na okoliš.

Lokacija na kojoj se planira izgradnja nije pojedinačno kulturno dobro i ne nalazi se na zaštićenom području te ne podliježe odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Jedina zaštićena građevina u općini Garčin je župna crkva Sv. Mateja, Apostola i Evanđeliste u Garčinu, zaštićena kao spomenik kulture 1970. godine i upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture, a nalazi se na udaljenosti od približno 3,6 km od lokacije zahvata. S obzirom na to da je izgradnja farme planirana na lokaciji na kojoj je temeljem očitovanja Muzeja Brodskog Posavlja pronađen pokretni arheološki materijal te je utvrđeno postojanje arheološkog lokaliteta Trnjani – Prahunje, tijekom građenja je potrebno provoditi arheološki nadzor u prisustvu arheologa na terenu. Ukoliko se prilikom izgradnje naiđe ili se pretpostavlja da se naišlo na arheološki ili povijesni nalaz, radove će se odmah obustaviti i o nalazu izvijestiti nadležni konzervatorski odjel. S obzirom na prirodu zahvata te veliku udaljenosti od evidentiranih spomenika **kulturno-povijesne baštine**, ne očekuje se utjecaj zahvata na iste.

Pretpostavlja se da će fluktuacija prometa na lokaciji biti: dovoz purića na peradarsku farmu (0,04 kamiona tjedno); dovoz hrane (4-6 kamiona tjedno); odvoz uginulih životinja (prema potrebi); odvoz otpada (jednom tjedno); odvoz sadržaja sabirnih jama (prema potrebi); odvoz stajskog gnoja (prilikom izgnojavanja peradarnika, 0,04 puta tjedno); dolazak i odlazak radnika (oko 35 vozila tjedno); dolazak vanjskih veterinarskih službi (prema potrebi). Lokacija planiranog zahvata priključiti će se na javnu prometnu površinu preko postojećeg poljskog puta na županijsku cestu Ž4202 (Bartolovci (D525) – A.G. Grada Slavonski Brod – Garčin – Strizivojna – St. Mikanovci (D46)), koja se nalazi približno 360 m južno od lokacije zahvata. Prema fluktuaciji prometa na predmetnoj lokaciji nakon izgradnje planirane farme, pretpostavka je povećanje **prometa** u odnosu na postojeći promet za oko manje od 1 %. U odnosu na prosječnu dnevnu fluktuaciju prometa na županijskoj cesti Ž4202 od oko 1 658 vozila/dan, utjecaj peradarske farme na opterećenje prometa ocijenjen je kao vrlo slab.

Lokacija zahvata nalazi se na istočnom rubu županijskog lovišta XII/109 Vranovci čija površina iznosi 8 827 ha. Površina lokacije zahvata zauzima površinu od 4,2 ha, što iznosi 0,05 % prostora navedenog lovišta. S obzirom na to da je izgradnja zahvata predviđena na poljoprivrednoj površini sjeverno od naselja Trnjani, tijekom izgradnje može se očekivati utjecaj građevinskih radova u smislu nestanka staništa za pojedine životinjske vrste. Također, buka, kretanje strojeva i ljudi, uzrokovat će njihovo preseljenje u mirnija susjedna staništa. Intenzitet utjecaja na **lovstvo** na lokaciji ocjenjuje se kao slab. Tijekom korištenja zahvata utjecaj na lovnu divljač bit će vrlo mali, sa stalnom mogućnošću komunikacije u okolnom području te se procjenjuje da neće biti utjecaja planiranog zahvata na lovstvo tijekom rada farme.

U okolici planiranog zahvata nalaze se poljoprivredne površine i šume. Kako će se tijekom izgradnje farme koristiti već postojeći pristupni put, građevinskim strojevima se neće zadirati u okolne **poljoprivredne i šumske površine**. Tijekom izgradnje planirane farme doći će do odstranjivanja površinskog sloja tla (humusa) i trajne prenamjene zemljišta. Odstranjeni humusni dio tla iskoristit će se za hortikulturno uređenje farme nakon završetka građevinskih radova. S obzirom na to da je lokacija zahvata poljoprivredna površina koja je djelomično zapuštena i uz rubne dijelove čestice obrasla niskim raslinjem i grmljem te se na njoj ne uzgajaju poljoprivredne kulture, ne očekuje se utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju na lokaciji zahvata. Pri izgradnji objekata za uzgoj peradi može doći do pojave emisije prašine na okolnim poljoprivrednim površinama i voćnjaku koji se nalazi uz zapadni rub lokacije zahvata. Povećano stvaranje prašine nošene vjetrom može uzrokovati onečišćenje atmosfere u okolini gradilišta. Povećanje prašine, te onečišćenje atmosfere mogu izazvati strojevi i uređaji koji će se koristiti na gradilištu, a intenzitet navedenog onečišćenja ovisit će o vremenskim prilikama (jačini vjetera i oborinama). Ovaj utjecaj fugalivnih emisija prašine neće biti značajan, bit će kratkotrajan i lokalnog karaktera. S obzirom na to da prilikom rada farme postoji mogućnost utjecaja prašine i na poljoprivredu, a posebno

na voćnjak koji se nalazi na udaljenosti 28 m sa zapadne strane od prvog objekta planirane farme i na nasad višanja površine 3 ha koji se nalazi na udaljenosti 10 m sjeverno od prvog objekta planirane farme, nositelj zahvata će postaviti zaštitu i filter za perje i prašinu te će u visini peradarnika izgraditi fizičku prepreku za sprečavanje raspršivanja perja i prašine na okolno područje te koristiti opremu sukladno najnovijim tehnološkim rješenjima. Detaljan opis i specifikacija fizičke prepreke s filterom za sprječavanje širenja prašine i perja će se razraditi u daljnjoj projektnoj dokumentaciji. Procjenjuje se da će tijekom izgradnje i rada peradarske farme, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, intenzitet utjecaja izgradnje planiranog zahvata na poljoprivredu, voćarstvo i šumarstvo biti slab.

Pozitivan utjecaj peradarske farme na **stanovništvo** bit će direktno zapošljavanje radnika na samoj farmi te indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima rada i funkcioniranja farme. Tijekom rada farme, utjecaj na okolno stanovništvo može biti pojava neugodnih mirisa kao posljedica razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. Najbliže stambene kuće se nalaze približno 300 m južno od lokacije predmetnog zahvata. Izgrađeni dio građevinskog područja naselja Trnjani nalazi se približno 250 m južno od lokacije planiranog zahvata. Prema ruži vjetrova, najčešći vjetrovi su iz smjerova zapad-jugozapad i istok-sjeveroistok. Prema navedenim podacima, može se zaključiti da će utjecaj peradarske farme na okolno stanovništvo biti vrlo slab.

Planirani zahvat se ne nalazi na području **ekološke mreže NATURA 2000**, zaštićenom području prirode, ugroženom ili rijetkom stanišnom tipu te stoga neće imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu, zaštićena područja prirode, ugrožena i rijetka staništa, biljne i životinjske vrste.

Na udaljenosti približno 1,4 km sjeveroistočno od lokacije zahvata nalazi se farma purana „Klokočevik“ kapaciteta 41 400 purana u jednom proizvodnom ciklusu te uz južnu granicu lokacije zahvata objekt za tov svinja ukupnog kapaciteta 900 komada u proizvodnom ciklusu. Najveći utjecaji farmi na okoliš su nastanak i zbrinjavanje krutog stajskog gnoja, te emisije onečišćujućih tvari u zrak. Utjecaj krutog stajskog gnoja ovisi o njegovom zbrinjavanju, te nije konstantan jer vlasnici farme mogu mijenjati način i lokaciju njegovog zbrinjavanja (aplikacija na poljoprivredne površine, predaja bioplinskom postrojenju), te **kumulativni utjecaj** nastajanja i zbrinjavanja krutog stajskog gnoja nije prikazan. Utjecaj emisije onečišćujućih tvari u zrak s farmi u zrak očituje se u smanjenju kvalitete zraka, odnosno dolazi do emisije stakleničkih plinova i do pojave neugodnog mirisa. S obzirom na to da će se na malom prostoru nalaziti dvije farme za uzgoj purana i jedan objekt za tov svinja, izračunate su ukupne emisije onečišćujućih tvari u zrak i procijenjen je utjecaj neugodnih mirisa na okolno stanovništvo. Promatrano područje, koje se prema prikazu prostorne raspodjele ukupnih emisija NH₃ na području Republike Hrvatske po zonama nalazi u zoni HR1, 2010. godine imalo je emisije amonijaka u rasponu 16 500 – 20 000 t NH₃, a doprinos farmi koje će se nalaziti na promatranom području sa procijenjenih 36 t amonijaka godišnje bit će 0,22 % - 0,18 % te se smatra prihvatljivim. Što se tiče neugodnih mirisa, sve farme nalaze se sjeverno od naselja Trnjani. Farma će se nalaziti unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja sa planiranom gospodarskom namjenom za izgradnju farme, 250 m sjeverno od naselja Trnjani. Objekt za tov svinja nalazi se na udaljenosti približno 170 m od naselja Trnjani, a farma purana „Klokočevik“ nalazi se na većoj udaljenosti, približno 1,4 km sjeverno od naselja. U godišnjoj ruži vjetrova, na području Slavonskog Broda prevladavaju strujanja iz dva suprotna smjera i to iz smjerova zapad-jugozapad i istok-sjeveroistok. Ljeti prevladava strujanje iz smjera zapad-jugozapad, ali se smanjuje učestalost iz smjera istok-sjeveroistok, a povećava iz smjera sjevera. U proljeće i jesen dominira podjednak udio vjetra iz smjerova zapad-jugozapad i istok-sjeveroistok. Tijekom godine najveću učestalost

imaju vjetrovi jačine 1-3 bofora. Do sada nisu zabilježene primjedbe lokalnog stanovništva na neugodne mirise sa promatranog područja. S obzirom na navedeno, smatra se da niti nakon izgradnje predmetnog zahvata neće doći do značajnog utjecaja neugodnih mirisa na stanovništvo u obližnjem naselju.

Mogući uzroci **nekontroliranog događaja** su: mehanička oštećenja uzrokovana greškom u materijalu ili greškom u izgradnji; nepridržavanje uputa za rad; djelovanje prirodnih nepogoda (potres, poplava i dr.); namjerno djelovanje trećih osoba (diverzija); nekontrolirano izlivanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom gradnje; požar uslijed oštećenja objekata i infrastrukture; pucanje komponenata sustava za zbrinjavanje otpadnih voda; pojava bolesti purana koja može za posljedicu imati masovno uginuće peradi i u najgorem slučaju prijenos bolesti na ljude. U slučaju izbijanja požara moguće je onečišćenje zraka zbog oslobađanja plinovitih produkata (CO, CO₂, oksidi dušika). U takvim situacijama obično se govori o materijalnim štetama, jer su ekološke posljedice (onečišćenje zraka, toplinska radijacija i slično) prolaznog karaktera. Postupanjem u skladu s propisima, mogućnost nastanka požara je vrlo mala. Moguće je slučajno izlivanje naftnih derivata iz vozila za dopremu sirovina i otpreme gotovih proizvoda. Budući da će manipulativne površine biti asfaltirane, neće biti opasnosti od onečišćenja podzemnih voda. Eventualno proliveno gorivo će se kontrolirano prikupiti odnosno propustiti kroz separator. Na farmi peradi može nastupiti masovno uginuće peradi zbog pojave neke bolesti ili zbog nekih drugih okolnosti (trovanje hranom). Takve situacije nanose materijalnu štetu samo vlasniku farme i nemaju utjecaja na zdravlje ljudi ili djelovanje na okoliš ukoliko se poduzmu mjere nadležnog veterinarskog inspektora. Procjenjuje se da će tijekom rada peradarske farme, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od nekontroliranog događaja biti svedena na najmanju moguću mjeru, stoga je utjecaj nekontroliranog događaja procijenjen kao vrlo slab.

U slučaju prestanka korištenja objekta predviđena su dva programa razgradnje. Prvi način je prenamjena objekta te će se postupiti u skladu s važećom zakonskom regulativom. Drugi način je rušenje objekata i zbrinjavanje građevinskog otpada na temelju važećih propisa te planirana prenamjena sadašnje lokacije.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera** zaštite propisana je u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13 i 20/17) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18).
- **Mjere zaštite voda** se temelje na člancima 68., 70. i 73. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18) te Pravilniku o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“ broj 3/11).
- **Mjere zaštite zraka** se temelje na člancima 3., 4., 9., 40. i 57. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11, 47/14 i 61/17), člancima 7. i 8. Uredbe o tvarima koje onečišćuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima („Narodne novine“, broj 90/14) i članku 21. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 87/17).
- **Mjere zaštite od buke** se temelje na člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne

novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13 i 41/16), te člancima 5. i 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).

- **Mjere gospodarenja otpadom** temelje se na odredbama članaka 11., 44. i 47. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13 i 73/17) i člancima 6 i 10. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 117/17).
- **Mjera postupanja s uginulim životinjama** temelji se na članku 101. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13 i 148/13).
- **Mjera zaštite poljoprivrede** temelji se na članku 5. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18).
- **Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine** se temelje na članku 56. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17).
- **Mjera informiranja javnosti** temelji se na članku 17. Zakona o zaštiti okoliša i članku 5. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13 i 15/18).
- **Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja** temelje se na odredbama Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, broj 44/14, 31/17 i 45/17) i Zakona o veterinarstvu.
- **Mjera zaštite od opterećenja okoliša uslijed zatvaranja i razgradnje postrojenja** temelji se na člancima 10. i 13. Zakona o zaštiti okoliša.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- **Program praćenja voda** temelji se na odredbama Zakona o vodama, Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 80/13, 43/14, 27/15 i 3/16) i Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
- **Program praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak** temelji se na Uredbi o tvarima koje onečišćuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima.
- **Program praćenja gospodarenja otpadom** utvrđen je temeljem odredbi Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Pravilnika o gospodarenju otpadom i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, broj 87/15).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

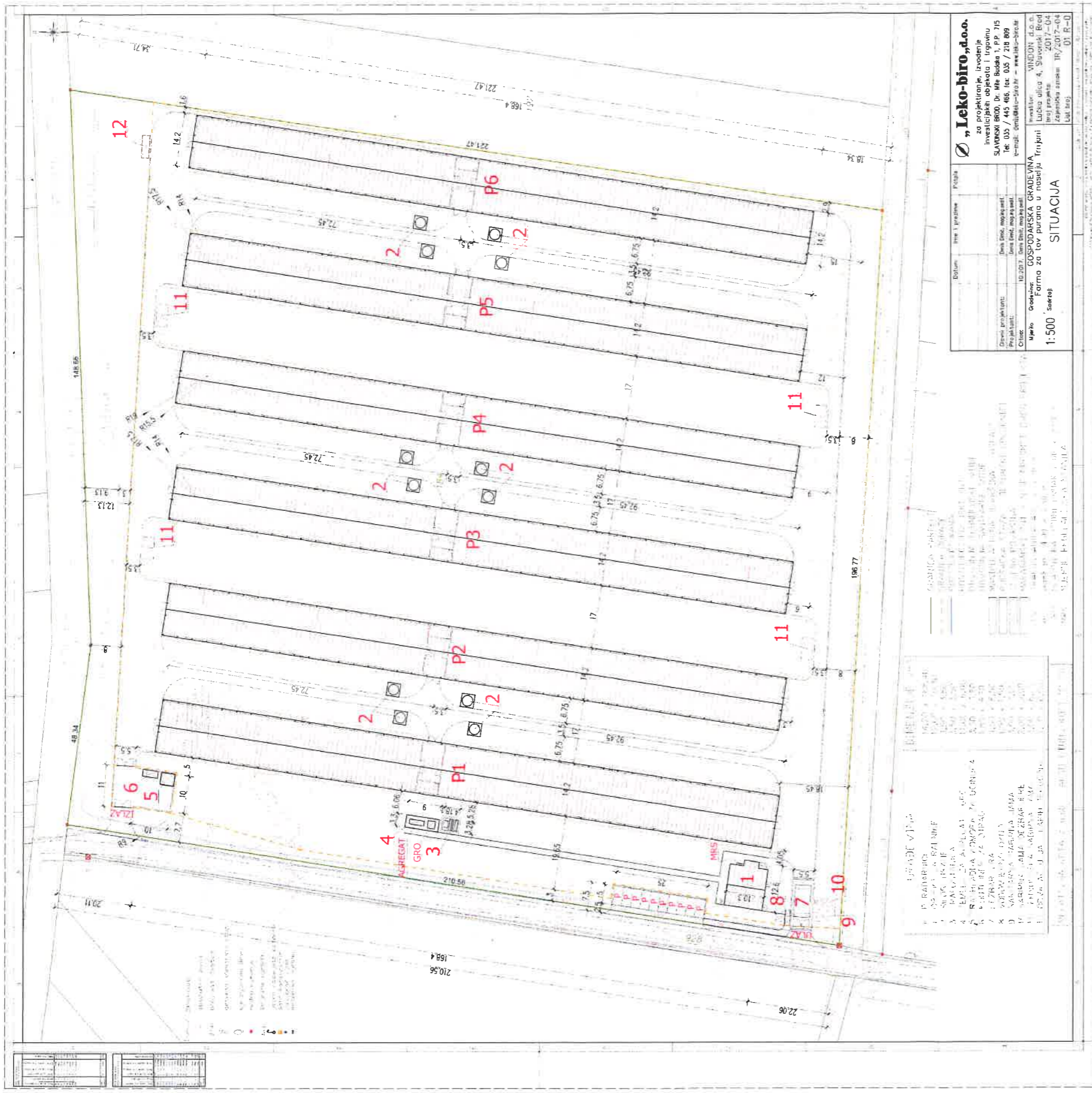
Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg A. Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17 i 129/17).

Prilog 1: Situacijski prikaz planiranog stanja, M 1:500

Prilog 2: Pregledna karta lokacije planiranog zahvata (Izvor: Geoportal DGU, M: 1:25 000)

